

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 19/2016-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Miroslav Hanecom, Advokátska kancelária, Hruštiny 602, Žilina, pre namietané porušenie čl. 12 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 101/2013 z 22. októbra 2013 v súvislosti s námietkou, že ten istý senát odvolacieho súdu rozhodol v tej istej právnej otázke protichodne, ako aj v súvislosti s námietkou protichodnosti rozhodnutí prvostupňového súdu v otázke titulu užívania pozemkov a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 5 Co 101/2013 z 22. októbra 2013 p o r u š i l základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co 101/2013-388 z 22. októbra 2013 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 537,62 € (slovom päťstotridsaťsedem eur a šesťdesiatdva centov), ktorú je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť na účet advokáta Mgr. Miroslava Haneca, Advokátska kancelária, Hruštiny 602, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 19/2016-16 zo 14. januára 2016 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 12 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 1 ods. 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 12“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 101/2013 z 22. októbra 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) v súvislosti s námietkou, že ten istý senát odvolacieho súdu rozhodol v tej istej právnej otázke protichodne, ako aj v súvislosti s námietkou protichodnosti rozhodnutí prvostupňového súdu v otázke titulu užívania pozemkov.

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže právny zástupca sťažovateľa v podaní z 8. marca 2016 a krajský súd vo vyjadrení z 23. februára 2016 vyslovili súhlas, aby sa

upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou Okresnému súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) 4. septembra 2009 domáhal voči obci Skalité (ďalej len „žalovaná“) vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka za užívanie jeho pozemkov v rámci SKI AREÁLU Skalité-Serafinov bez právneho dôvodu, a to za obdobie od 1. januára 2007 do 31. júla 2009. Uplatňovaná výška bezdôvodného obohatenia (11 107,55 € s prísl.) vychádzala zo znaleckých posudkov vyhotovených na tento účel na požiadanie sťažovateľa.

Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 C 10/2010 z 19. júla 2012 bola žaloba zamietnutá. Na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 101/2013-388 z 22. októbra 2013 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Napokon uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 416/2014 z 26. augusta 2015, ktoré sa stalo právoplatným 17. septembra 2015, bolo dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 101/2013 z 22. októbra 2013 odmietnuté.

Podľa názoru sťažovateľa napadnutým rozhodnutím došlo najmä k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to z nasledujúcich 11 dôvodov:

1. Sťažovateľ v prvom rade namieta, že ten istý senát krajského súdu rozhodol v tej istej právnej otázke (v otázke právnej kvalifikácie skutku) protichodne. Krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorý žalobu zamietol z dôvodu, že sťažovateľ si uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Podľa názoru všeobecných súdov však zmluva o nájme z 23. januára 2007 na obdobie od 1. januára do 30. apríla 2007 je platným právnym úkonom, pričom táto zmluva sa zo zákona obnovovala pre roky 2008 a 2009 vždy na dobu určitú od 1. januára do 30. apríla toho-ktorého roka na základe konkludentného obnovenia nájomného vzťahu podľa § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to podľa názoru všeobecných súdov nárok sťažovateľa nebolo možné považovať za nárok na vydanie

bezdôvodného obohatenia, ale správne malo ísť o nárok zo zmluvy o nájme, ktorý si však sťažovateľ neuplatnil, a preto bola jeho žaloba zamietnutá. Podľa názoru sťažovateľa ak súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o existencii nájomného vzťahu v rozhodnom období (čo však sťažovateľ popiera), potom mal žalobe vyhovieť za časové obdobie trvania zmluvy o nájme, a to na základe inej právnej kvalifikácie skutkového stavu.

Sťažovateľ namieta, že uvedenej jeho námietke krajský súd nevyhoviel, hoci ten istý senát krajského súdu pri rozhodovaní v obdobnej veci (medzi tými istými účastníkmi za iné časové obdobie) uznesením č. k. 5 Co 373/2012-156 z 3. decembra 2012 zamietavý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s poukazom na právny názor zastávaný sťažovateľom.

2. Sťažovateľ ďalej namieta, že okresný súd nerozhodoval o celom predmete žaloby a krajský súd toto pochybenie nenapravil. Všeobecné súdy tým odňali jeho právo na prístup k súdu. Podľa sťažovateľa tým, že okresný súd konal len v rozsahu zmluvy o nájme z 2. januára 2007, len v tomto rozsahu vykonal dokazovanie a vyhodnocoval dôkazy, odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom. S užívaním pozemkov v rozsahu nad rámec zmluvy o nájme sa nezaoberal, keďže rozhodoval len o výmere 3 274,20 m² + 2 158,10 m², hoci v žalobe ide o celkovú výmeru 9 705 m² (v rozsudku okresného súdu sa chybné uvádza 10 467 m²). Sťažovateľ je toho presvedčenia, že okresný súd neposudzoval, či pri výmere prevyšujúcej 5 432,30 m² nejde o bezdôvodné obohatenie, a to napriek tomu, že sťažovateľ žiadal zistiť veľkosť skutočne užíwanej plochy geodetickým zameraním. Sťažovateľ namieta, že krajský súd sa uvedenými skutočnosťami tiež nezaoberal.

3. Podľa sťažovateľa okresný súd nezistil riadne skutkový stav, čo sa týka rozsahu užívania pozemkov sťažovateľa, a neodstránil rozpory v tvrdeniach účastníkov. Nevyčerpal celý predmet žaloby. Krajský súd toto pochybenie nenapravil. Všeobecné súdy sa zaoberali iba tým rozsahom pozemkov, ktorý vyplýval zo zmluvy o nájme z 2. januára 2007, hoci veľkosť parciel zapísaných v katastri nehnuteľností nie je v súlade s výmerami parciel uvádzanými v zmluve o nájme.

4. Sťažovateľ poukázal i na to, že rozsudky okresného súdu a krajského súdu nie sú dostatočne odôvodnené. Krajský súd sa nezoberal namietanými skutkovými, ale ani

právnymi nezrovnalosťami presne špecifikovanými v odvolaní sťažovateľa. Preto odôvodnenie rozsudku krajského súdu nie je presvedčivé a nedáva odpoveď na zásadné namietané nezrovnalosti. Pritom odôvodnenie je závažnou náležitosťou súdneho rozhodnutia, ktorého nedostatok je podľa názoru sťažovateľa odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom a porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

5. Sťažovateľ namieta aj protichodnosť rozhodnutí okresného súdu v otázke titulu užívania pozemkov sťažovateľa žalovanou. Všeobecné súdy sa podľa sťažovateľa nevyporiadali so súvisiacim právoplatným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 C 178/2009 z 23. marca 2010. V tomto konaní sa žalovaná domáhala voči sťažovateľovi uloženia povinnosti strpieť prevádzkovanie lyžiarskeho vleku, ako aj zriadenia práva z vecného bremena prevádzkovať lyžiarsky vlek na pozemkoch sťažovateľa tvrdiac, že sťažovateľ odmieta dobrovoľne uzatvoriť zmluvu o nájme pozemkov. Okresný súd túto žalobu nezamietol z dôvodu, že žalovaná má uzavretý nájomný vzťah na užívanie pozemkov sťažovateľa (ako k tomu dospel v teraz skúmanej veci), ale preto, že sťažovateľ prevádzkovanie vlekov žalovanej bez vzájomnej dohody trpí, a teda nie je daný právny dôvod na zriadenie vecného bremena. Žalovaná pritom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 178/2009 špecifikovala pozemky v rozsahu totožnom ako v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 10/2010, čo bolo treba považovať za dôkaz o tom, čo žalovaná skutočne užívala. Ak ten istý súd v jednom konaní vysloví, že v žalovanom období žalovaná užíva pozemky sťažovateľa bez dohody a v druhom konaní vysloví, že žalovaná užíva pozemky sťažovateľa na základe dohody, ide o (vo svojej podstate) protichodné rozhodnutia, čo podľa názoru sťažovateľa vyvoláva dôvodné pochybnosti o spravodlivosti súdneho konania.

6. Sťažovateľ namieta aj nevyhodnotenie dôkazov a poukázal na to, že ani krajský súd nevyhodnotil výpoveď svedkyne [REDACTED], ale ani polohopisný plán zo 4. mája 2012 predložený žalovanou, hoci sťažovateľ namietal nesprávnosť a nevierohodnosť polohopisného plánu.

7. Sťažovateľ namieta aj nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu s ohľadom na jeho otázky, ktoré neboli v doterajšej judikatúre riešené. V podanom odvolaní sťažovateľ žiadal pripustiť dovolanie podľa § 238 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku,

lebo bol toho názoru, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu riešiacie otázky, ktoré v doterajšej judikatúre súdov neboli riešené. Krajský súd sa k tomu nijako nevyjadril.

8. Krajský súd sa podľa sťažovateľa nezaoberal ani dôkazmi, ktoré nebolo možné predložiť v konaní vedenom okresným súdom. Sťažovateľ podaním z 27. novembra 2013 predložil krajskému súdu dôkazy, ktoré nemal možnosť predložiť v konaní vedenom okresným súdom. Krajský súd sa s nimi „*vysporiadal*“ tak, že o odvolaní rozhodol bez pojednávania.

9. Sťažovateľ poukázal aj na nejednotnosť prejavov a vôle žalovanej mimo konania s jej tvrdeniami v konaní po zmene právneho zástupcu prezentovanými výlučne právnym zástupcom žalovanej. Všeobecné súdy sa podľa sťažovateľa nezaoberali jeho tvrdenou nejednotnosťou prejavu a vôle žalovanej. Žalovaná sa výlučne v rámci konania od apríla 2012 odvolávala na platnú nájomnú zmluvu z 2. januára 2007 (teda na údajne trvajúci nájom), hoci v čase od podania žaloby až do zmeny právneho zástupcu v apríli 2012, ako aj na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, v zápisoch z rokovaní s vlastníkami pozemkov a vo všetkých písomných prejavoch doteraz tvrdí, že nemá právny titul na užívanie pozemkov sťažovateľa. Neprevádzkovanie lyžiarskeho strediska až do súčasnosti samotná žalovaná (nie jej právny zástupca) na verejnosti odôvodňuje neexistenciou titulu na užívanie pozemkov sťažovateľa. Pritom táto nejednotnosť prejavu a vôle spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o nájme z 2. januára 2007.

10. Sťažovateľ poukázal aj na nevyhodnotenie uznávacieho úkonu žalovanej okresným súdom. Okresný súd nevyhodnotil vyjadrenie žalovanej na pojednávaní konanom 24. apríla 2012 ako uznanie dlhu vo výške zistenej znaleckým posudkom a ani sa s ním v odôvodnení vôbec nezaoberal.

11. Podľa názoru sťažovateľa v konaní bolo nesprávne aplikované hmotné právo a rozhodnutie je tak v rozpore s rozhodovacou praxou súdov. Záver o platnosti zmluvy o nájme neobstojí, a to pre rozpor s ustanoveniami § 39, § 34 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Každý z týchto rozporov spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o nájme.

V rozpore so zákonom je aj záver súdu o nekonečnom obnovovaní zmluvy o nájme vždy len na 4 mesiace, a to od 1. januára do 30. apríla, ako aj neakceptovanie doby vegetačného pokoja ako rozvázovacej podmienky. Nesprávna je podľa sťažovateľa aj aplikácia ustanovenia § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka a jeho interpretácia v tom zmysle, že k obnovovaniu nájmu dochádza vždy len na časové obdobie od 1. januára do 30. apríla z dôvodu, že sťažovateľ nepožiadaval o vypratanie nehnuteľnosti, resp. nepodal návrh na vydanie veci. Keďže súd čas mimo uvedeného obdobia považuje za obdobie, kedy pozemky neboli prenajaté, hoci žalovaná pozemky užívala aj mimo tohto obdobia, patrila sťažovateľovi za toto obdobie odplata zodpovedajúca bezdôvodnému obohateniu.

Sťažovateľ je presvedčený o tom, že zároveň došlo aj k porušeniu čl. 12 ods. 4 a čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj čl. 1 ods. 2 protokolu č. 12. Rozsudok okresného súdu totiž uvalil na neho neprimerané individuálne bremeno tvrdením, že sa nájom donekonečna obnovuje každý rok na obdobie 4 mesiacov.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 1 ods. 2 protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline 5Co/101/2013 zo dňa 22.10.2013, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Čadca 4C/10/2010 zo dňa 19.07.2012 vo výroku o zamietnutí žaloby, porušené boli.

Rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co/101/2013 zo dňa 22.10.2013, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Čadca 4C/10/2010 zo dňa 19.07.2012 vo výroku o zamietnutí žaloby zrušuje a vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000,00 € (slovom: päťtisíc eur).

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania tvoriaca trovy právneho zastúpenia v sume 669,44 €.

Krajský súd v Žiline je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 669,44 € na účet právneho zástupcu(...), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Z vyjadrenia predsedníčky krajského súdu sp. zn. Spr 84/2016 z 23. februára 2016 doručeného ústavnému súdu 26. februára 2016 vyplýva, že sa stotožňuje s pripojeným vyjadrením predsedu senátu krajského súdu s tým, aby toto vyjadrenie bolo považované za vyjadrenie krajského súdu.

Z vyjadrenia predsedu senátu krajského súdu z 22. februára 2016 doručeného ústavnému súdu spolu s vyjadrením predsedníčky krajského súdu vyplýva predovšetkým podrobná citácia rozhodujúcich skutočností a právnych záverov prijatých krajským súdom jednak v jeho rozsudku č. k. 5 Co 101/2013-388 z 22. októbra 2013, ale tiež v jeho rozsudku č. k. 5 Co 373/2012-156 z 3. decembra 2012. Následne predseda senátu zdôrazňuje, že v týchto dvoch prerokúvaných veciach išlo o rozdielne skutkové stavy a z toho vyplývajúce odlišné právne posúdenia, preto v plnom rozsahu zotrváva na doterajších skutkových a právnych zisteniach.

Z repliky právneho zástupcu sťažovateľa z 8. marca 2016 doručenej ústavnému súdu 10. marca 2016, ktorou reaguje na vyjadrenie predsedníčky krajského súdu, vyplýva, že táto len cituje z odôvodnenia svojich rozhodnutí vo veciach sp. zn. 5 Co 101/2013 a sp. zn. 5 Co 373/2012. Z týchto citácií, ale aj z odôvodnení oboch rozhodnutí krajského súdu je zrejmé, že v obdobných veciach medzi tými istými účastníkmi konania, ktoré sa týkali iného časového obdobia, bolo o rozsudkoch toho istého sudcu okresného súdu rozhodnuté v odvolacom konaní rozdielne. Pritom obe žaloby boli okresným súdom zamietnuté z rovnakých skutkových aj právnych dôvodov. To, že krajský súd v jednom prípade rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, kým v druhom prípade rozsudok okresného súdu potvrdil z iného dôvodu, neospravedlňuje a nevysvetľuje zásadné odlišné rozhodnutia v merite vecí. Je to tak podľa právneho zástupcu sťažovateľa o to viac, že odvolacia argumentácia bola v oboch prípadoch rovnaká. Je právne neakceptovateľné, aby ten istý odvolací senát dospel v rovnakých veciach k úplne odlišným skutkovým a právnym zisteniam.

Ústavný súd doručil sťažnosť, uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 19/2016-16 zo 14. januára 2016, vyjadrenie predsedníčky krajského súdu a repliku právneho zástupcu sťažovateľa žalovanej, aby sa aj ona mohla vo veci samej vyjadriť, keďže rozhodnutím ústavného súdu môže byť dotknutá na svojich právach. Žalovaná výzvu ústavného súdu prevzala 16. marca 2016, avšak možnosť vyjadriť sa nevyužila.

II.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 5 Co 101/2013-388 z 22. októbra 2013 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 10/2010-351 z 19. júla 2012. Podľa názoru krajského súdu okresný súd dospel k právnemu záveru, s ktorým sa možno v plnom rozsahu stotožniť. Aj podľa krajského súdu treba zmluvu o nájme z 2. januára 2007 považovať za platný právny úkon, keďže má všetky náležitosti takejto zmluvy. Žalovaná teda neužívala sporné nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, keďže platná zmluva o nájme z 2. januára 2007 s poukazom na ustanovenie § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa obnovovala. Prenajaté nehnuteľnosti boli označené parcelnými číslami EN pred technicko-hospodárskym meraním, čo znamená, že nehnuteľnosti v zmluve o nájme boli vyjadrené určitým a zrozumiteľným spôsobom.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 5 Co 373/2012-156 z 3. decembra 2012 vyplýva, že ním bol zrušený rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 235/2011-123 z 19. júla 2012 a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Išlo o žalobu sťažovateľa proti žalovanej o zaplatenie sumy 6 101,49 € s prísl. Sťažovateľ požadoval zaplatenie žalovanej sumy na tom základe, že je vlastníkom pozemkov pod lyžiarskym strediskom, pričom za sporné časové obdobie rokov 2007/2008 odmietol uzavrieť nájomné zmluvy, a preto na strane žalovanej, ktorá v tomto časovom období prevádzkovala na pozemkoch sťažovateľa vlek bez nájomnej zmluvy, vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré sťažovateľ požadoval vydať. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, pretože podľa neho sťažovateľ mal nárok na zaplatenie nájomného podľa platnej nájomnej zmluvy, nie teda na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako sa toho domáhal. Podľa názoru krajského súdu právny názor okresného súdu je nesprávny, pretože súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ako ju prezentoval

sťažovateľ. Nie je rozhodujúce, či sťažovateľ žalovaný nárok uplatňuje ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale rozhodujúce sú skutkové tvrdenia, ktorými svoj nárok odôvodňuje. Okresný súd preto pochybil, keď na jednej strane nárok sťažovateľa uznal, no súčasne nesprávnym výkladom ustanovenia § 153 Občianskeho súdneho poriadku ho zamietol.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 6 C 178/2009-58 z 23. marca 2010, ktorý sa stal právoplatným 28. júla 2010, vyplýva, že ním bola zamietnutá žaloba obce Skalité, ktorá v tomto konaní bola žalobkyňou, proti sťažovateľovi a jeho manželke ako žalovaným o povinnosť strpieť prevádzkovanie lyžiarskeho vleku a o zriadenie vecného bremena na oprávnenie prevádzkovať lyžiarsky vlek. Podľa názoru okresného súdu samotná „nedohoda“ o výške nájomného nezakladá oprávnenie domáhať sa určenia vecného bremena, keď sťažovateľ a jeho manželka trpia prevádzkovaním lyžiarskeho zariadenia na ich nehnuteľnostiach.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Sťažovateľ namieta, že ten istý senát krajského súdu rozhodol v dvoch sporoch medzi ním a žalovanou o vydanie bezdôvodného obohatenia získaného v dvoch rôznych časových obdobiach užívaním pozemkov sťažovateľa zo strany žalovanej bez právneho dôvodu právne zásadne odlišným spôsobom, čo je podľa jeho názoru neprípustné. Namieta tiež, že v inom súdnom spore, v ktorom je on žalovaným, terajšia žalovaná (tam žalobkyňa) požadovala zriadenie vecného bremena na oprávnenie prevádzkovať lyžiarsky vlek, keďže nemala uzavretú zmluvu o nájme, avšak v tomto prípade dospel okresný súd k záveru, že zmluva o nájme neexistovala. Ide teda o odlišný záver, než k akému sa dospelo v už uvedených dvoch konaniach.

Krajský súd je toho názoru, že jeho odlišné rozhodnutia vyplývajú z toho, že išlo o rozdielne skutkové stavy, ktoré si vyžadovali odlišné právne posúdenie.

Podľa názoru ústavného súdu možno jednoznačne konštatovať, že skutkové okolnosti vecí riešených okresným súdom jednak v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 10/2010, ale tiež v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 235/2011 sú do takej miery podobné, že indikujú predpoklad zásadne rovnakého hmotnoprávneho posúdenia oboch vecí.

V oboch prípadoch boli účastníkmi konania tie isté subjekty v rovnakom postavení, pričom sťažovateľ ako žalobca sa v oboch prípadoch domáhal od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu tým, že žalovaná podľa tvrdenia sťažovateľa prevádzkovala lyžiarsky vlek na jeho pozemku bez platnej nájomnej

zmluvy. Rozdiel v skutkovom stave oboch vecí sa týkal obdobia, za ktoré sa vydanie bezdôvodného obohatenia požadovalo, ako aj výšky požadovanej sumy.

Napriek uvedeným zásadným zhodám dospel krajský súd vo veci sp. zn. 5 Co 101/2013 k právnemu názoru, podľa ktorého žalobou uplatnený nárok možno priznať len z toho právneho dôvodu, ktorý sťažovateľ uviedol (vydanie bezdôvodného obohatenia). Naproti tomu vo veci sp. zn. 5 Co 378/2012 zaujal stanovisko, podľa ktorého právnou kvalifikáciou sťažovateľa nie je súd viazaný, teda uplatnený nárok môže priznať aj z iného právneho dôvodu (zo zmluvy o nájme).

K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 ústavy (PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva.

Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované.

V zásadnej ústavno-právnej rovine platí, že je v rozpore s inštitúciou právneho štátu a v rámci neho s požiadavkou právnej istoty, resp. predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby všeobecné súdy rozhodovali v obdobných veciach odlišným, ba až protichodným spôsobom. V každom prípade sa však pri odchýlení od skoršej rozhodovacej praxe vyžaduje cielené zdôvodnenie odlišného stanoviska prijatého v obdobnej otázke (II. ÚS 274/2015, II. ÚS 275/2015).

Vychádzajúc zo skutočnosti, že krajský súd sa uvedenými zásadami neriadil, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Zároveň to znamená, že už nie je potrebné, aby sa ústavný súd osobitne zaoberal namietaným porušením čl. 12 ods. 4 a čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu

a čl. 1 ods. 2 protokolu č. 12. Rovnako nie je preto potrebné zaoberať sa ani námietkou protichodnosti rozhodnutí okresného súdu v otázke titulu užívania pozemkov, teda z hľadiska námietky, podľa ktorej sa v rozsudku okresného súdu č. k. 6 C 178/2009-58 z 23. marca 2010 dospelo k záveru o neexistencii dohody o výške nájomného.

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vec vrátiť na ďalšie konanie.

Na základe citovaných ustanovení ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 5 Co 101/2013-388 z 22. októbra 2013 a vec vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). V ďalšom konaní bude krajský súd viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Ústavný súd nemohol vyhovieť požiadavke sťažovateľa na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 5 000 € (bod 4 výroku nálezu).

Vyslovenie porušenia práv sťažovateľa v spojení so zrušením rozsudku krajského súdu a s vrátením veci na ďalšie konanie sa javí ako dostačujúca satisfakcia za utrpenú ujmu.

Sťažovateľ požadoval náhradu trov právneho zastúpenia advokátom v sume 1 004,38 €.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľovi patrí náhrada trov jeho právneho zastúpenia advokátom, a to za 2 úkony právnych služieb v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia a sťažnosť) po 139,83 € a za jeden úkon právnych služieb v roku 2016 (replika na vyjadrenie predsedníčky krajského súdu) vo výške 143 €, ako aj režijný paušál 2-krát po 8,39 € a jedenkrát 8,58 €. Napokon patrí daň z pridanej hodnoty vo výške 89,60 €. Celková suma trov právneho zastúpenia sťažovateľa predstavuje 537,62 € (bod 3 výroku nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 časť vety pred bodkočiarkou ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016